

Умови регулярності розв'язків деяких параболічних систем

Regularity conditions for solutions to some parabolic systems

О. В. Дяченко (O. V. Diachenko)

(Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”) ol_v_dyachenko@ukr.net

В. М. Лось (V. M. Los)

(Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”) v_los@yahoo.com

Досліджено глобальну і локальну регулярність узагальнених розв'язків початково-крайової задачі для параболічної за Петровським системи диференціальних рівнянь другого порядку. Результати сформульовано в термінах приналежності правих частин задачі деяким узагальненим просторам Соболева. Отримано нові достатні умови класичності узагальненого розв'язку.

We investigate global and local regularity of generalized solutions to parabolic initial-boundary value problem for Petrovskii system of second order differential equations. Results are formulated in terms of the belonging of right-hand sides of the problem to some generalized Sobolev spaces. We also obtain new sufficient conditions under which the generalized solution should be classical.

1. Вступ. Мета цієї праці - доповнити результати нашої статті [1] про коректну розв'язність деяких параболічних початково-крайових задач в узагальнених функціональних просторах Соболева теоремами про достатні умови регулярності розв'язків задач. Ми досліджуємо параболічні за Петровським системи диференціальних рівнянь другого порядку, задані у багатовимірному скінченному циліндрі Ω з гладкою бічною поверхнею. Регулярність розв'язків цих систем характеризуємо у термінах гільбертових анізотропних функціональних просторів $H^{s,s/2;\varphi}(\Omega)$, де дійсне число $s \geq 2$, а функціональний параметр $\varphi : [1, \infty) \rightarrow (0, \infty)$ повільно змінюється на нескінченності у сенсі Карамати. Параметр φ уточнює основну степеневу регулярність розв'язків, яка задається числовими параметрами s і $s/2$ за просторовими і часовою змінними відповідно.

Вказані простори є окремим випадком просторів, уведених Л. Хермандером [2,3]. Якщо $\varphi(\cdot) \equiv 1$, то $H^{s,s/2;\varphi}(\Omega)$ – анізотропні простори Соболева $H^{s,s/2}(\Omega)$, які разом з просторами Гельдера широко застосовуються у теорії параболічних задач [4–9]. Її центральний результат стверджує, що ці задачі коректно розв'язні (за Адамаром) на парах відповідних анізотропних просторів Соболева і Гельдера, тобто породжують ізоморфізми на цих парах.

У теперішній час параболічні задачі активно досліджують у більш тонко градуйованих шкалах функціональних просторів, ніж класичні шкали Соболева і Гельдера (див.,

наприклад, [10–16]). Використовують простори зі змішаною $L_p - L_q$ нормою, простори Лізоркіна-Трібеля, різні вагові простори, узагальнені простори Соболева $H^{s,s/(2b);\varphi}$, де $2b$ – параболічна вага. Для останніх теорія розв’язності скалярних параболічних задач побудована в основному в працях [12, 13, 17] і викладена в монографії [18]. Випадок систем досліджено в [1, 19].

Основні результати цієї статті – теореми про достатні умови приналежності узагальнених розв’язків досліджуваних у [1] параболічних задач до просторів $H^{s,s/2;\varphi}(\Omega)$ та умови неперервності розв’язків та вказаних їх частинних похідних, зокрема умови класичності узагальнених розв’язків. Використання функціонального параметра φ дозволяє отримати нові тонкі і точні умови гладкості розв’язків у порівнянні з класичними результатами [4, 8, 9]. У скалярному випадку версії цих теорем встановлено в [12, 20, 21], а для еліптичних крайових задач – в [22–25]. Окремий випадок параболічних крайових задач для систем з однорідними початковими даними Коші розглянуто в [19, 26].

2. Постановка задачі. Нехай довільно задані ціле число $n \geq 2$, дійсне число $\tau > 0$ і обмежена область $G \subset \mathbb{R}^n$ з нескінченно гладкою межею $\Gamma := \partial G$. Позначимо $\Omega := G \times (0, \tau)$ – відкритий циліндр в $\mathbb{R}^{n+1}$, $S := \Gamma \times (0, \tau)$ – його бічна поверхня. Тоді $\bar{\Omega} := \bar{G} \times [0, \tau]$ і $\bar{S} := \Gamma \times [0, \tau]$ є замикання Ω і S відповідно. Будемо ототожнювати G з нижньою основою $G \times \{0\}$ циліндра Ω .

Розглянемо таку параболічну початково-крайову задачу у циліндрі Ω :

$$\partial_t u_j(x, t) + \sum_{k=1}^N \sum_{|\alpha| \leq 2} a_{j,k}^\alpha(x, t) D_x^\alpha u_k(x, t) = f_j(x, t) \quad (1)$$

для всіх $(x, t) \in \Omega$ та $j \in \{1, \dots, N\}$;

$$\sum_{k=1}^N \sum_{|\alpha| \leq l_j} b_{j,k}^\alpha(x, t) D_x^\alpha u_k(x, t) = g_j(x, t) \quad (2)$$

для всіх $(x, t) \in S$ та $j \in \{1, \dots, N\}$;

$$u_j(x, t)|_{t=0} = h_j(x) \quad \text{для всіх } x \in G \text{ та } j \in \{1, \dots, N\}. \quad (3)$$

Тут довільним чином вибрані натуральне число $N \geq 2$ та числа $l_1, \dots, l_N \in \{0, 1\}$. Всі коефіцієнти диференціальних виразів у формулах (1) та (2) є нескінченно гладкими комплекснозначними функціями, заданими на $\bar{\Omega}$ і $\bar{S}$ відповідно; тобто усі $a_{j,k}^\alpha \in C^\infty(\bar{\Omega})$ і $b_{j,k}^\alpha \in C^\infty(\bar{S})$. Використовуємо такі позначення $D_x^\alpha := D_1^{\alpha_1} \dots D_n^{\alpha_n}$, де $D_k := i \partial / \partial x_k$ і $\partial_t := \partial / \partial t$ для частинних похідних функцій, що залежать від $x = (x_1, \dots, x_n) \in \mathbb{R}^n$ і $t \in \mathbb{R}$. Тут i – уявна одиниця, $\alpha = (\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ мультиіндекс, і $|\alpha| := \alpha_1 + \dots + \alpha_n$. У формулах (1) і (2) та їх аналогах підсумовування ведеться за цілими невід’ємними індексами $\alpha_1, \dots, \alpha_n$, які задовольняють умову, вказану під знаком суми.

Припускаємо, що початково-крайова задача (1)–(3) параболічна за Петровським у циліндрі Ω (див. означення в [4, розд. 1, § 1]).

Встановимо достатні умови глобальної та локальної регулярності узагальнених розв'язків задачі (1)–(3) в термінах приналежності її правих частин узагальненим анізотропним просторам Соболева. Крім того отримаємо нові достатні умови класичності цих розв'язків.

Нагадаємо означення узагальненого анізотропного простору Соболева на $\mathbb{R}^k$. Через $\mathcal{M}$ позначимо клас усіх вимірних за Борелем функцій $\varphi : [1, \infty) \rightarrow (0, \infty)$ таких, що:

- (i) φ і $1/\varphi$ обмежені на кожному відрізку $[1, c]$, де $1 < c < \infty$;
- (ii) φ повільно змінна за Й. Карамата на нескінченності, тобто

$$\lim_{r \rightarrow \infty} \frac{\varphi(\lambda r)}{\varphi(r)} = 1 \quad \text{для кожного } \lambda > 0.$$

Нехай $s \in \mathbb{R}$ і $\varphi \in \mathcal{M}$. За означенням, комплексний лінійний простір $H^{s,s/2;\varphi}(\mathbb{R}^k)$, де $2 \leq k \in \mathbb{Z}$, складається з усіх повільно зростаючих розподілів $w \in \mathcal{S}'(\mathbb{R}^k)$ таких, що їх (повне) перетворення Фур'є $\tilde{w}$ є функцією, яка локально інтегровна на $\mathbb{R}^k$ за Лебегом і задовольняє умову

$$\|w\|_{H^{s,s/2;\varphi}(\mathbb{R}^k)} := \left(\int_{\mathbb{R}^{k-1}} \int_{\mathbb{R}} (1 + |\xi|^2 + |\eta|)^s \varphi^2((1 + |\xi|^2 + |\eta|)^{1/2}) |\tilde{w}(\xi, \eta)|^2 d\xi d\eta \right)^{1/2} < \infty, \quad (4)$$

де $\xi \in \mathbb{R}^{k-1}$ і $\eta \in \mathbb{R}$. Цей простір гільбертовий і сепарабельний відносно норми (4). Він є окремим випадком просторів $\mathcal{B}_{p,\mu}$, введених Л. Хермандером [2, п. 2.2]; а саме, $H^{s,s/2;\varphi}(\mathbb{R}^k) = \mathcal{B}_{p,\mu}$ за умови, що $p = 2$ і

$$\mu(\xi, \eta) \equiv (1 + |\xi|^2 + |\eta|)^{s/2} \varphi((1 + |\xi|^2 + |\eta|)^{1/2}).$$

Гільбертовий анізотропний простір $H^{s,s/2;\varphi}(\Omega)$ означається як простір звужень на Ω усіх розподілів з $H^{s,s/2;\varphi}(\mathbb{R}^{n+1})$, а гільбертовий анізотропний простір $H^{s,s/2;\varphi}(S)$ на бічній поверхні циліндра означається за базовим простором $H^{s,s/2;\varphi}(\mathbb{R}^n)$ за допомогою спеціальних локальних карт на бічній поверхні циліндра (див. [27, п. 1]). Означення та основні властивості просторів $H^{s,s/2;\varphi}(W)$, де $W \in \{\Omega, S\}$, наведені, наприклад, в [1, п.2]. Ізотропні простори $H^{s;\varphi}(G)$ і $H^{s;\varphi}(\Gamma)$, задані на основі G циліндра та лінії Γ з'єднання основи і бічної поверхні відповідно, означено в [22, п.2.1.1, 3.2.1], [24]. Якщо $\varphi(\cdot) = 1$, то ці простори є соболевськими. В цьому випадку прибираємо індекс φ у їх позначеннях.

Результати цієї роботи спираються на теорему про ізоморфізми [1, теорема 4.1] для задачі (1)–(3). Сформулюємо для зручності цей результат.

Покладемо

$$A_{j,k}(x, t, D_x, \partial_t) := \delta_{j,k} \partial_t + \sum_{|\alpha| \leq 2} a_{j,k}^\alpha(x, t) D_x^\alpha \quad (5)$$

та

$$B_{j,k}(x, t, D_x) := \sum_{|\alpha| \leq l_j} b_{j,k}^\alpha(x, t) D_x^\alpha \quad (6)$$

для всіх $j, k \in \{1, \dots, N\}$. Тут $\delta_{j,k}$ – символ Кронекера. Скориставшись позначеннями (5) та (6) запишемо всі рівності в (1) та (2) у такій еквівалентній формі:

$$\sum_{k=1}^N A_{j,k}(x, t, D_x, \partial_t) u_k(x, t) = f_j(x, t)$$

та

$$\sum_{k=1}^N B_{j,k}(x, t, D_x) u_k(x, t) = g_j(x, t).$$

Покладемо $u := (u_1, \dots, u_N)$, $f := (f_1, \dots, f_N)$, $g := (g_1, \dots, g_N)$ та $h := (h_1, \dots, h_N)$. Запишемо систему (1) та граничні умови (2) в матричній формі $Au = f$ та $Bu = g$; тут

$$A := (A_{j,k}(x, t, D_x, \partial_t))_{j,k=1}^N \quad \text{та} \quad B := (B_{j,k}(x, t, D_x))_{j,k=1}^N$$

– матричні диференціальні оператори. Пов'яжемо із задачею (1)–(3) лінійне відображення

$$u \mapsto \Lambda u := (Au, Bu, u|_{t=0}), \quad \text{де } u \in (C^\infty(\overline{\Omega}))^N. \quad (7)$$

Твердження 1 [1, теорема 4.1]. *Нехай довільно задані параметри: числовий $s \geq 2$ і функціональний $\varphi \in \mathcal{M}$. У випадку $s = 2$ додатково припустимо, що φ є зростаючою (в нестрогому сенсі) функцією. Тоді відображення (7) продовжується єдиним чином (за неперервністю) до ізоморфізму*

$$\Lambda : (H^{s,s/2;\varphi}(\Omega))^N \leftrightarrow \mathcal{Q}^{s-2,s/2-1;\varphi}. \quad (8)$$

Тут $\mathcal{Q}^{s-2,s/2-1;\varphi}$ гільбертовий простір правих частин задачі (див. [1, п.4]). А саме, для $s \notin E$, де

$$E := \{2l + l_j + 3/2 : j, l \in \mathbb{Z}, 1 \leq j \leq N, l \geq 0\} \cap (2, \infty), \quad (9)$$

він утворений такими векторами (f, g, h) з простору

$$\begin{aligned} \mathcal{H}^{s-2,s/2-1;\varphi} := & (H^{s-2,s/2-1;\varphi}(\Omega))^N \\ & \oplus \bigoplus_{j=1}^N H^{s-l_j-1/2, (s-l_j-1/2)/2;\varphi}(S) \oplus (H^{s-1;\varphi}(G))^N, \end{aligned}$$

що задовольняють природні умови узгодження правих частин параболічної задачі (1)–(3). У випадку $s \in E$ гільбертовий простір $\mathcal{Q}^{s-2,s/2-1;\varphi}$ означається за допомогою квадратичної інтерполяції з числовим параметром $1/2$:

$$\begin{aligned} \mathcal{Q}^{s-2,s/2-1;\varphi} := & \\ := & [\mathcal{Q}^{s-\varepsilon-2, (s-\varepsilon)/2-1;\varphi}, \mathcal{Q}^{s+\varepsilon-2, (s+\varepsilon)/2-1;\varphi}]_{1/2}. \end{aligned} \quad (10)$$

Тут $\varepsilon \in (0, 1/2)$ – довільне число. Означений у такий спосіб простір не залежить з точністю до еквівалентності норм від вибору числа ε .

3. Основні результати. Це – достатні умови глобальної та локальної регулярності узагальненого розв’язку параболічної задачі (1)–(3) в узагальнених просторах Соболева, а також – достатня умова класичності цього розв’язку. Дамо його означення.

Нехай усі компоненти правих частин f , g та h задачі є довільними розподілами на Ω , S і G відповідно. Вектор-функцію $u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$ називаємо узагальненим розв’язком задачі (1)–(3), якщо

$$\Lambda u = (f, g, h), \quad (11)$$

де Λ – обмежений оператор (8) для $s = 2$ і $\varphi = 1$. З рівності (11) випливає, що

$$(f, g, h) \in \mathcal{Q}^{0,0}. \quad (12)$$

З ізоморфізму (8) випливає (див. також [7, теорема 5.7]), що параболічна задача (1)–(3) має єдиний узагальнений розв’язок $u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$ для кожного вектора (12).

Теорема 1. *Припустимо, що вектор-функція $u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$ є узагальненим розв’язком параболічної задачі (1)–(3), праві частини якої задовольняють умову*

$$(f, g, h) \in \mathcal{Q}^{s-2, s/2-1; \varphi}$$

для деяких $s \geq 2$ і $\varphi \in \mathcal{M}$ (у випадку $s = 2$ додатково припускаємо, що φ є зростаючою (в нестрогому сенсі) функцією). Тоді $u \in (H^{s, s/2; \varphi}(\Omega))^N$.

Цей результат про достатню умову глобальної (тобто в усьому циліндрі Ω аж до його межі) регулярності розв’язку є прямим наслідком твердження 1.

Тепер сформулюємо локальну версію цієї теореми. Нехай U – відкрита множина в $\mathbb{R}^{n+1}$ така, що $\Omega_0 := U \cap \Omega \neq \emptyset$ і $U \cap \Gamma = \emptyset$. Покладемо $\Omega' := U \cap \partial\bar{\Omega}$, $S_0 := U \cap S$, $S' := U \cap \{(x, \tau) : x \in \Gamma\}$ і $G_0 := U \cap G$. Позначимо через $H_{\text{loc}}^{s, s/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega')$ лінійний простір усіх розподілів u на Ω таких, що $\chi u \in H^{s, s/2; \varphi}(\Omega)$ для кожної функції $\chi \in C^\infty(\bar{\Omega})$, яка задовольняє умову $\text{supp } \chi \subset \Omega_0 \cup \Omega'$. Аналогічно, позначимо через $H_{\text{loc}}^{s, s/2; \varphi}(S_0, S')$ лінійний простір усіх розподілів v на S таких, що $\chi v \in H^{s, s/2; \varphi}(S)$ для будь-якої функції $\chi \in C^\infty(\bar{S})$, яка задовольняє умову $\text{supp } \chi \subset S_0 \cup S'$. Нарешті, $H_{\text{loc}}^{s; \varphi}(G_0)$ позначає лінійний простір усіх розподілів w на G таких, що $\chi w \in H^{s; \varphi}(G)$ для кожної функції $\chi \in C^\infty(\bar{G})$, яка задовольняє умову $\text{supp } \chi \subset G_0$ (див., наприклад, [12, пункт 4]).

Теорема 2. *Нехай $s \geq 2$ і $\varphi \in \mathcal{M}$ (у випадку $s = 2$ додатково припускаємо, що φ є зростаючою (в нестрогому сенсі) функцією). Припустимо, що вектор-функція $u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$ є узагальненим розв’язком параболічної задачі (1)–(3), праві частини якої задовольняють такі умови:*

$$f \in (H_{\text{loc}}^{s-2, s/2-1; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N, \quad (13)$$

$$g \in \bigoplus_{j=1}^N H_{\text{loc}}^{s-l_j-1/2, (s-l_j-1/2)/2; \varphi}(S_0, S'), \quad (14)$$

$$h \in (H_{\text{loc}}^{s-1;\varphi}(G_0))^N. \quad (15)$$

Тоді $u \in (H_{\text{loc}}^{s,s/2;\varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N$.

Якщо $\Omega' = \emptyset$, то теорема 2 стверджує, що регулярність узагальненого розв'язку підвищується в околах внутрішніх точок замкнутого циліндра $\overline{\Omega}$. Якщо $G_0 = \emptyset$, то ця теорема стверджує, що регулярність розв'язку $u(x, t)$ підвищується при $t > 0$. В цих випадках вона є наслідком [19, теорема 2].

Зазначимо, що припущення $U \cap \Gamma = \emptyset$ істотне, оскільки без нього висновки теореми 2 є взагалі хибним. Для його істинності у цьому випадку, треба накласти на праві частини задачі (1)–(3) на множині $U \cap \Gamma$ деякі додаткові умови узгодження.

Узагальнені простори Соболева дозволяють отримати більш тонкі, ніж у випадку класичних просторів Соболева, достатні умови неперервності узагальненого розв'язку u та його узагальнених похідних заданого порядку на множині $\Omega_0 \cup \Omega'$.

Подібно до [12, с.3617] (див. також [18, зауваження 2.1]) узагальнену функцію $v \in \mathcal{D}'(\Omega)$ називаємо неперервною на множині $\Omega_0 \cup \Omega'$, якщо існує неперервна функція v_0 на $\Omega_0 \cup \Omega'$ така, що

$$v(\omega) = \int_{\Omega_0} v_0(x, t) \omega(x, t) dx dt \quad (16)$$

для довільної функції $\omega \in C^\infty(\Omega)$, носій якої задовольняє умову $\text{supp } \omega \subset \Omega_0$. Тут $v(\omega)$ — значення функціонала v на функції ω .

Теорема 3. *Нехай задане довільне ціле число $p \geq 0$. Припустимо, що вектор-функція $u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$ є узагальненим розв'язком параболічної задачі (1)–(3), праві частини якої задовольняють умови (13)–(15) для $s := p + 1 + n/2$ і деякого функціонального параметра $\varphi \in \mathcal{M}$, що задовольняє умову*

$$\int_1^\infty \frac{dr}{r \varphi^2(r)} < \infty, \quad (17)$$

причому у випадку $s = 2$ додатково припускаємо, що функція φ зростає (в нестрогому сенсі). Тоді розв'язок $u(x, t) = (u_1(x, t), \dots, u_N(x, t))$ і кожна його узагальнена частинна похідна $D_x^\alpha \partial_t^\beta u(x, t) = (D_x^\alpha \partial_t^\beta u_1(x, t), \dots, D_x^\alpha \partial_t^\beta u_N(x, t))$, де $|\alpha| + 2\beta \leq p$, неперервні на множині $\Omega_0 \cup \Omega'$.

Для цієї теореми правильні версії зауважень 1 і 2 з [19]. А саме, умова (17) в теоремі є точною. Крім того, якщо переформулювати теорему 3 на випадок класичних просторів Соболева ($\varphi = 1$), то (17) не виконується і доведеться замінити умови (13)–(15) для $s := p + 1 + n/2$ на більш сильні. Потрібно стверджувати, що ці умови виконуються для деякого $s > p + 1 + n/2$.

Теорема 3 дозволяє отримати нові й тонкі достатні умови класичності узагальненого розв'язку задачі (1)–(3). Сформулюємо означення класичного розв'язку цієї задачі.

Нехай $l_0 := \max\{l_1, \dots, l_N\}$. Покладемо

$$S_\varepsilon := \{x \in \Omega : \text{dist}(x, S) < \varepsilon\}, \quad G_\varepsilon := \{x \in \Omega : \text{dist}(x, G) < \varepsilon\},$$

де число $\varepsilon > 0$.

Узагальнений розв'язок $u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$ задачі (1)–(3) називаємо класичним, якщо узагальнені частинні похідні вектор-функції $u = u(x, t)$ задовольняють такі три умови:

- (a) $D_x^\alpha \partial_t^\beta u$ неперервна на Ω , якщо $0 \leq |\alpha| + 2\beta \leq 2$;
- (b) $D_x^\alpha u$ неперервна на $S_\varepsilon \cup S$ для деякого числа $\varepsilon > 0$, якщо $0 \leq |\alpha| \leq l_0$;
- (c) u неперервна на $G_\varepsilon \cup G$ для деякого числа $\varepsilon > 0$.

Якщо розв'язок $u = u(x, t)$ задачі (1)–(3) класичний, то її ліві частини є неперервними функціями на відповідних множинах.

Теорема 4. *Припустимо, що вектор-функція $u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$ є узагальненим розв'язком параболічної задачі (1)–(3), праві частини якої задовольняють такі умови:*

$$\begin{aligned} f &\in (H_{\text{loc}}^{1+n/2, 1/2+n/4; \varphi}(\Omega, \emptyset))^N \cap \\ &\cap (H_{\text{loc}}^{l_0-1+n/2, l_0/2-1/2+n/4; \varphi}(S_\varepsilon, S))^N \cap \\ &\cap (H_{\text{loc}}^{-1+n/2, -1/2+n/4; \varphi}(G_\varepsilon, G))^N, \end{aligned} \quad (18)$$

$$g \in \bigoplus_{j=1}^N H_{\text{loc}}^{l_0+n/2-l_j+1/2, l_0/2+n/4-l_j/2+1/4; \varphi}(S, \emptyset), \quad (19)$$

$$h \in (H_{\text{loc}}^{n/2; \varphi}(G))^N, \quad (20)$$

з деяким функціональним параметром $\varphi \in \mathcal{M}$, який задовольняє умови теореми 3. Тоді розв'язок u класичний.

6. Доведення.

У скалярному випадку $N = 1$ теореми 2, 3 і 4 встановлено в [12, розд. 6] (див. також монографію [18, розд. 3.4, 3.5]). Ми узагальнюємо розроблені там методи доведення на випадок систем.

Доведення теореми 2. Першим кроком доведемо, що з умов (13)–(15) випливає істинність імплікації

$$\begin{aligned} u &\in (H_{\text{loc}}^{s-\lambda, (s-\lambda)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N \implies \\ &\implies u \in (H_{\text{loc}}^{s-\lambda+1, (s-\lambda+1)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N \end{aligned} \quad (21)$$

для всіх цілих $\lambda \geq 1$, що задовольняють умову $s - \lambda + 1 > 2$.

Нехай $\chi \in C^\infty(\overline{\Omega})$ є довільною функцією такою, що $\text{supp } \chi \subset \Omega_0 \cup \Omega'$. Для χ існує функція $\eta \in C^\infty(\overline{\Omega})$ така, що $\text{supp } \eta \subset \Omega_0 \cup \Omega'$ і $\eta = 1$ в околі $\text{supp } \chi$. Переставивши диференціальні оператори A і B з оператором множення на функцію χ , отримаємо

$$\begin{aligned} \Lambda(\chi u) &= \Lambda(\chi \eta u) = \chi \Lambda(\eta u) + \Lambda'(\eta u) = \\ &= \chi \Lambda u + \Lambda'(\eta u) = \chi(f, g, h) + \Lambda'(\eta u). \end{aligned} \quad (22)$$

Тут $\Lambda' := (A', B', 0)$ – оператор, елементи A' і B' якого мають вигляд

$$A' := \left(\sum_{|\alpha| \leq 1} a_{j,k,1}^\alpha(x, t) D_x^\alpha \right)_{j,k=1}^N \quad \text{і} \quad B' := (b_{j,k,1}(x, t))_{j,k=1}^N,$$

де $a_{j,k,1}^\alpha \in C^\infty(\overline{\Omega})$ і $b_{j,k,1} \in C^\infty(\overline{S})$. Іншими словами, A' і B' — деякі матричні диференціальні оператори, порядки кожної компоненти яких принаймні на одиницю менші, ніж порядки відповідних компонент операторів A і B .

Для кожного $\sigma \geq 1$ оператор Λ' неперервно діє на парі просторів

$$\Lambda' : (H^{\sigma, \sigma/2; \varphi}(\Omega))^N \rightarrow \mathcal{H}^{\sigma-1, \sigma/2-1/2; \varphi}. \quad (23)$$

У випадку $\varphi(\cdot) \equiv 1$ цей факт відомий. Він випливає з властивостей операторів диференціювання та операторів сліду у просторах Соболева. Звідси неперервність оператора (23) у загальному випадку отримується методом квадратичної інтерполяції. (Її викладено, наприклад, у монографії [22, п.1.1]). Для $\sigma > 1$ і довільного $\varphi \in \mathcal{M}$ це випливає з інтерполяційних формул [27, Теорема 2], [27, Лема 2] (з Ω замість Π) та [22, Теорема 1.5, 1.14(i), 3.2]. Для $\sigma = 1$ і зростаючої функції $\varphi \in \mathcal{M}$ — з [28, Лема 2 і 3], [29, Теорема 4.1] та [22, Теорема 1.5].

З умов (13)–(15) теореми випливає, що

$$\chi(f, g, h) \in \mathcal{H}^{s-2, s/2-1; \varphi}. \quad (24)$$

Врахувавши неперервність оператора Λ' на парі просторів (23), де $\sigma := s - \lambda$, маємо

$$\begin{aligned} u \in (H_{\text{loc}}^{s-\lambda, (s-\lambda)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N &\implies \\ \implies \Lambda'(\eta u) \in \mathcal{H}^{s-\lambda-1, (s-\lambda-1)/2; \varphi}. \end{aligned}$$

З цієї імплікації, включення (24) та формули (22) випливає, що

$$\begin{aligned} u \in (H_{\text{loc}}^{s-\lambda, (s-\lambda)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N &\implies \\ \implies \Lambda(\chi u) \in \mathcal{H}^{s-\lambda-1, (s-\lambda-1)/2; \varphi}. \end{aligned} \quad (25)$$

Далі покажемо, що з умов $U \cap \Gamma = \emptyset$ і $\Lambda(\chi u) \in \mathcal{H}^{\sigma-2, \sigma/2-1; \varphi}$ випливає включення

$$\Lambda(\chi u) \in \mathcal{Q}^{\sigma-2, \sigma/2-1; \varphi} \quad (26)$$

для будь-якого $\sigma \geq 2$. Цей факт дасть можливість довести (21), скориставшись теоремою 1.

Оскільки $U \cap \Gamma = \emptyset$, то $\text{dist}(\text{supp } \chi, \Gamma) > 0$. Це означає, що $\Lambda(\chi u) = 0$ в деякому околі множини Γ . Тому вектор-функція $\Lambda(\chi u)$ задовольняє умови узгодження правих частин параболічної задачі (1)–(3) (див., наприклад, [1, п.4]). Отже, згідно з означенням простору $\mathcal{Q}^{\sigma-2, \sigma/2-1; \varphi}$ у випадку $\sigma \notin E$ виконується включення $\Lambda(\chi u) \in \mathcal{Q}^{\sigma-2, \sigma/2-1; \varphi}$.

Розглянемо випадок $\sigma \in E$. Нехай $\chi_1 \in C^\infty(\overline{\Omega})$ така, що $\chi_1 = 0$ в околі множини Γ і $\chi_1 = 1$ в околі $\text{supp } \chi$. З попередніх міркувань випливає, що відображення $M_{\chi_1} : F \mapsto \chi_1 F$ є обмеженим оператором на просторах

$$\begin{aligned} M_{\chi_1} : \mathcal{H}^{\sigma \pm \varepsilon - 2, (\sigma \pm \varepsilon)/2 - 1; \varphi} &\rightarrow \\ &\rightarrow \mathcal{Q}^{\sigma \pm \varepsilon - 2, (\sigma \pm \varepsilon)/2 - 1; \varphi}, \end{aligned} \quad (27)$$

якщо $0 < \varepsilon < 1/2$, оскільки $\sigma \pm \varepsilon \notin E$. Інтерполюючи з числовим параметром $1/2$ оператори (27) маємо обмежений оператор

$$\begin{aligned} M_{\chi_1} : [\mathcal{H}^{\sigma - \varepsilon - 2, (\sigma - \varepsilon)/2 - 1; \varphi}, \mathcal{H}^{\sigma + \varepsilon - 2, (\sigma + \varepsilon)/2 - 1; \varphi}]_{1/2} &\rightarrow \\ &\rightarrow [\mathcal{Q}^{\sigma - \varepsilon - 2, (\sigma - \varepsilon)/2 - 1; \varphi}, \mathcal{Q}^{\sigma + \varepsilon - 2, (\sigma + \varepsilon)/2 - 1; \varphi}]_{1/2}. \end{aligned}$$

Згідно з інтерполяційними формулами для просторів $\mathcal{H}^{\sigma \pm \varepsilon - 2, (\sigma \pm \varepsilon)/2 - 1; \varphi}$ (див. [12, Лема 6.4]) та (10) цей оператор діє на парі просторів

$$M_{\chi_1} : \mathcal{H}^{\sigma - 2, \sigma/2 - 1; \varphi} \rightarrow \mathcal{Q}^{\sigma - 2, \sigma/2 - 1; \varphi}. \quad (28)$$

Оскільки χ_1 така, що $\chi_1 = 1$ в околі $\text{supp } \chi$, то $\chi_1 \Lambda(\chi u) = \Lambda(\chi u)$. Нагадаємо, що $\Lambda(\chi u) \in \mathcal{H}^{\sigma - 2, \sigma/2 - 1; \varphi}$. Тоді на підставі (28) виконується включення

$$\Lambda(\chi u) = \chi_1 \Lambda(\chi u) \in \mathcal{Q}^{\sigma - 2, \sigma/2 - 1; \varphi}.$$

Випадок $\sigma \in E$ розглянуто.

З формул (25) і (26), де $\sigma = s - \lambda + 1$, випливає за теоремою 1, що

$$\begin{aligned} u &\in (H_{\text{loc}}^{s - \lambda, (s - \lambda)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N \implies \\ &\implies \Lambda(\chi u) \in \mathcal{H}^{s - \lambda - 1, (s - \lambda - 1)/2; \varphi} \implies \\ &\implies \Lambda(\chi u) \in \mathcal{Q}^{s - \lambda - 1, (s - \lambda - 1)/2; \varphi} \implies \\ &\implies \chi u \in (H^{s - \lambda + 1, (s - \lambda + 1)/2; \varphi}(\Omega))^N. \end{aligned}$$

Оскільки $\chi \in C^\infty(\overline{\Omega})$ є довільною функцією, підпорядкованою умові $\text{supp } \chi \subset \Omega_0 \cup \Omega'$, то останнє включення означає, що $u \in (H_{\text{loc}}^{s - \lambda + 1, (s - \lambda + 1)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N$. Оскільки за умовою теореми $\chi u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$ й, крім того, $s - \lambda + 1 > 2$, то можна застосувати теорему 1. Імплікацію (21) доведено.

За її допомогою доведемо потрібне включення $u \in (H_{\text{loc}}^{s, s/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N$. Нагадаємо, що $s \geq 2$. Нехай спочатку $s \notin \mathbb{Z}$. Тоді існує ціле число λ_0 таке, що

$$s - \lambda_0 < 2 < s - \lambda_0 + 1.$$

За умовою теореми $u \in (H^{2,1}(\Omega))^N$. Використавши (21) послідовно для значень $\lambda := \lambda_0$, $\lambda := \lambda_0 - 1, \dots, \lambda := 1$, робимо висновок, що

$$\begin{aligned} u &\in (H^{2,1}(\Omega))^N \subset (H_{\text{loc}}^{s - \lambda_0, (s - \lambda_0)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N \implies \\ &\implies u \in (H_{\text{loc}}^{s - \lambda_0 + 1, (s - \lambda_0 + 1)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N \implies \dots \\ &\dots \implies u \in (H_{\text{loc}}^{s, s/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega'))^N. \end{aligned}$$

Отже, потрібне включення доведено у розглянутому випадку.

Перейдемо до випадку коли $s \in \mathbb{Z}$ і $s > 2$. Використаємо щойно отриманий результат. Нехай $0 < \varepsilon \ll 1$. Тоді $s - \varepsilon \notin \mathbb{Z}$ і $s - \varepsilon > 2$. Згідно з цим результатом

$$u \in \left(H_{\text{loc}}^{s-\varepsilon, (s-\varepsilon)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega') \right)^N.$$

Застосувавши імплікацію (21), де $\lambda = 1$, робимо висновок, що

$$\begin{aligned} u &\in \left(H_{\text{loc}}^{s-\varepsilon, (s-\varepsilon)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega') \right)^N \subset \left(H_{\text{loc}}^{s-1, (s-1)/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega') \right)^N \implies \\ &\implies u \in \left(H_{\text{loc}}^{s, s/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega') \right)^N. \end{aligned}$$

Випадок $s = 2$ розглянемо окремо, оскільки в ньому є таке додаткове припущення: функція $\varphi \in \mathcal{M}$ зростає. З умов (13)–(15) теореми випливає включення

$$\chi(f, g, h) \in \mathcal{H}^{0,0; \varphi}. \quad (29)$$

для довільної функції $\chi \in C^\infty(\overline{\Omega})$, яка задовольняє умову $\text{supp } \chi \subset \Omega_0 \cup \Omega'$. З неперервності оператора (23), де $\sigma = 1$, випливає імплікація

$$u \in \left(H_{\text{loc}}^{1, 1/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega') \right)^N \implies \Lambda'(\eta u) \in \mathcal{H}^{0,0; \varphi},$$

де функція η така, як і раніше у доведенні. На підставі умови $u \in \left(H^{2,1}(\Omega) \right)^N$, формули (22), включення (29) та цієї імплікації робимо висновок, що

$$\begin{aligned} u &\in \left(H^{2,1}(\Omega) \right)^N \subset \left(H_{\text{loc}}^{1, 1/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega') \right)^N \implies \\ &\implies \Lambda(\chi u) \in \mathcal{H}^{0,0; \varphi}. \end{aligned} \quad (30)$$

З формул (30) і (26), де $\sigma = 2$, та теореми 1 випливає, що

$$\begin{aligned} u &\in \left(H^{2,1}(\Omega) \right)^N \implies \Lambda(\chi u) \in \mathcal{H}^{0,0; \varphi} \implies \\ &\implies \Lambda(\chi u) \in \mathcal{Q}^{0,0; \varphi} \implies \chi u \in \left(H^{2,1; \varphi}(\Omega) \right)^N. \end{aligned}$$

Теорему 2 доведено.

Доведення теореми 3. Нагадаємо, що $n \geq 2$, тому $p+1+n/2 \geq 2$. Згідно з теоремою 2 виконується включення $u \in \left(H_{\text{loc}}^{s, s/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega') \right)^N$, де $s = p+1+n/2$ і φ задовольняє (17). У праці [12, доведення теореми 4.3] (див. також [18, доведення теореми 2.6]) встановлено такий результат: якщо узагальнена функція v належить простору $H_{\text{loc}}^{s, s/2; \varphi}(\Omega_0, \Omega')$, де $s = p+1+n/2$, а φ задовольняє (17), то вона разом з усіма її узагальненими частинними похідними $D_x^\alpha \partial_t^\beta v(x, t)$, де $|\alpha|+2\beta \leq p$, є неперервною на множині $\Omega_0 \cup \Omega'_0$. Звідси і випливає висновок теореми 3.

Доведення теореми 4. Треба показати, що u задовольняє умови (а)–(с) означення класичного розв'язку. З умови (18), а саме, із включення

$$f \in \left(H_{\text{loc}}^{1+n/2, 1/2+n/4; \varphi}(\Omega, \emptyset) \right)^N$$

впливає на підставі теореми 3 у випадку, коли $\Omega_0 = \Omega$, $\Omega' = S_0 = S' = G_0 = \emptyset$ і $p = 2$, що u задовольняє умову (а).

Включення

$$f \in \left(H_{\text{loc}}^{l_0-1+n/2, l_0/2-1/2+n/4; \varphi}(S_\varepsilon, S) \right)^N$$

і умова (19) тягнуть за собою виконання умови (b) для u з огляду на теорему 3 у випадку, коли $\Omega_0 = S_\varepsilon$, $\Omega' = S_0 = S$, $S' = G_0 = \emptyset$ і $p = l_0$.

Нарешті, u задовольняє умову (с) на підставі включення

$$f \in \left(H_{\text{loc}}^{-1+n/2, -1/2+n/4; \varphi}(G_\varepsilon, G) \right)^N$$

і умови (20) згідно з теоремою 3 у випадку, коли $\Omega_0 = G_\varepsilon$, $\Omega' = G_0 = G$, $S_0 = S' = \emptyset$ і $p = 0$.

Теорему 4 доведено.

Література

- [1] *Diachenko O., Los V.* Some problems for Petrovskii parabolic systems in generalized Sobolev spaces // J. Elliptic Parabol. Equ. – 2022. – **8**. – Р. 313–329.
- [2] *Hörmander L.* Linear partial differential operators. – Berlin: Springer, 1963. – 285 p. (Рус. перевод: Хермандер Л. Линейные дифференциальные операторы с частными производными. – Москва: Мир, 1965. – 380 с.)
- [3] *Hörmander L.* The analysis of linear partial differential operators, vol.2. Differential operators with constant coefficients. – Berlin: Springer, 1983. – viii+391p. (Рус. перевод: Хермандер Л. Анализ линейных дифференциальных операторов с частными производными: В 4-х т. Т.2. Дифференциальные операторы с постоянными коэффициентами. – Москва: Мир, 1986. – 456 с.)
- [4] *Солонников В. А.* О краевых задачах для линейных параболических систем дифференциальных уравнений общего вида // Труды МИАН СССР. – 1965. – **83**, С. 3 – 163.
- [5] *Lions J.-L., Magenes E.* Non-homogeneous boundary-value problems and applications. – Vol. II. – Berlin: Springer, 1972. – xi+242 p.
- [6] *Ивасишен С. Д.* Матрицы Грина параболических граничных задач. – Киев: Выща школа, 1990. – 200 с.
- [7] *Eidel'man S. D., Zhitarashu N. V.* Parabolic boundary value problems. – Basel: Birkhäuser, 1998. – xii+298 p.

- [8] Ильин В. А. О разрешимости смешанных задач для гиперболического и параболического уравнений // Успехи мат. наук. – 1960. – **15**, № 2. – С. 97 – 154.
- [9] Ильин А. М., Калашников А. С., Олейник О. А. Линейные уравнения второго порядка параболического типа // Успехи мат. наук. – 1962. – **17**, № 3. – С. 3 – 146.
- [10] Denk R., Hieber M., Prüss J. Optimal $L_p - L_q$ -estimates for parabolic boundary value problems with inhomogeneous data // Math. Z. – 2007 – **257**, № 1. – P. 193–224.
- [11] Lindemulder N. Maximal regularity with weights for parabolic problems with inhomogeneous boundary conditions // J. Evol. Equ. – 2020. – **20**, № 1. – P. 59–108.
- [12] Los V., Mikhailets V. A., Murach A. A. Parabolic problems in generalized Sobolev spaces // Comm. Pure Appl. Anal. – 2021. – **20**, № 10. – P. 3605–3636.
- [13] Los V., Mikhailets V. A., Murach A. A. An isomorphism theorem for parabolic problems in Hörmander spaces and its applications // Comm. Pure Appl. Anal. – 2017. – **16**, № 1. – P. 69–97.
- [14] Dong H., Kim D. Elliptic and parabolic equations with measurable coefficients in weighted Sobolev spaces // Adv. Math. – 2015. – **274**. – P. 681–735.
- [15] Hummel F. Boundary value problems of elliptic and parabolic type with boundary data of negative regularity // J. Evol. Equ. – 2021. – **21**, № 2. – P. 1945–2007.
- [16] LeCrone J., Prüss J., Wilke M. On quasilinear parabolic evolution equations in weighted L_p -spaces II // J. Evol. Equ. – 2014. – **14**, № 3. – P. 509–533.
- [17] Los V., Murach A. Isomorphism theorems for some parabolic initial-boundary value problems in Hörmander spaces // Open Mathematics – 2017. – **15**. – P. 57–76.
- [18] Лос В. М., Михайлец В. А., Мурач О. О. Параболічні граничні задачі та узагальнені простори Соболева. – Київ: Наукова думка, 2022. – 162 с. (препринт arXiv:2109.03566)
- [19] Los V. M. Systems parabolic in Petrovskii's sense in Hörmander spaces // Ukrainian Math. J. – 2017. – **69**, № 3. – P. 426–443.
- [20] Los V. M. Classical solutions of parabolic initial-boundary-value problems and Hörmander spaces // Ukrainian Math. J. – 2017. – **68**, № 9. – P. 1412–1423.
- [21] Los V. M. Sufficient conditions for the solutions of general parabolic initial-boundary-value problems to be classical // Ukrainian Math. J. – 2017. – **68**, № 11. – P. 1756–1766.
- [22] Mikhailets V. A., Murach A. A. Hörmander spaces, interpolation, and elliptic problems. – Berlin: De Gruyter, 2014. – xiv+297 p.

- [23] *Anop A., Denk R., Murach A.* Elliptic problems with rough boundary data in generalized Sobolev spaces // Comm. Pure Appl. Anal. – 2021. – **20**, № 2. – P. 697–735.
- [24] *Mikhailets V. A., Murach A. A.* The refined Sobolev scale, interpolation, and elliptic problems // Banach J. Math. Anal. – 2012. – **6**, № 2. – P. 211 – 281.
- [25] *Anop A., Chepurukhina I., Murach A.* Elliptic problems with additional unknowns in boundary conditions and generalized Sobolev spaces // Axioms.– 2021. – **10**(4), art.no. 292. – 23p.
- [26] *Los V.* A condition for generalized solutions of a parabolic problem for a Petrovskii system to be classical // Methods Funct. Anal. Topology – 2020. – **26**, № 2. – P. 111–118.
- [27] *Los V. M.* Anisotropic Hörmander spaces on the lateral surface of a cylinder // J. Math. Sci. (N.Y.) – 2016. – **217**, № 4. – P. 456 – 467.
- [28] *Los V. M.* Theorems on isomorphisms for some parabolic initial-boundary-value problems in Hörmander spaces: limiting case // Ukrainian Math. J. – 2016. – **68**, № 6. – P. 894 – 909.
- [29] *Mikhailets V. A., Murach A. A.* Interpolation Hilbert spaces between Sobolev spaces // Results Math. – 2015. – **67**, № 1. – P. 135 – 152.